

УДК 330.1

Т. І. Павлюк,

к. е. н., доцент, доцент кафедри філософії та економічної теорії,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

М. В. Панісько,

студентка, Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПРИНЦИПИ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

T. Pavliuk,

PhD in Economics, docent, Associate Professor of Philosophy and Economics, VTEI KNTEU, Vinnitsa

M. Panisko,

Student, VTEI KNTEU

MACROECONOMIC REGULATION PRINCIPLES AS PREMISES FOR GROWTH OF NATIONAL ECONOMY

У статті аналізуються погляди вітчизняних і зарубіжних вчених на принципи макроекономічного регулювання, які вивчають основи, захищені законом про макроекономічні принципи регулювання в Україні, включені до Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України та Закону України "Про Державне Прогнозування і розробка програм для економічного і соціального розвитку України". Аналіз існуючої системи макроекономічного регулювання показав, що більшість принципів має теоретичний та фіскальний характер. Висвітлено ряд нових принципів таких, як: принцип доцільності, принцип раціонального розподілу ресурсів і принцип пріоритету. Тільки прагматичний підхід до вирішення проблем соціально-економічного розвитку України, так само як і реалізація стратегічних напрямів розвитку, шляхом систематичного здійснення всіх принципів, дозволить знайти збалансований підхід до вирішення соціальних та економічних проблем, забезпечення сталого розвитку України.

The article analyzes the views of domestic and foreign scholars on the principles of macroeconomic regulation, studies the framework reserved by law regarding macroeconomic regulation principles in Ukraine, which are incorporated in the Budget Code of Ukraine, the Tax Code of Ukraine and the Law of Ukraine "The State Forecasting and Establishment of Programs for Economic and Social Development of Ukraine". The analysis of the present system of macroeconomic regulation showed that most principles are theoretical and of fiscal nature. There is a range of new principles: the principle of expediency, the principle of rational distribution of resources and the principle of priority. Only a pragmatic approach to solving problems of social and economic development of Ukraine, as well as the implementation of the strategic directions of development through systematic implementation of all principles will enable a balanced approach to solving social and economic problems and ensure sustainable development of Ukraine.

Ключові слова: макроекономічне регулювання, соціальне благополуччя, національна економіка, бюджет, оподаткування, закон.

Key words: macroeconomic regulation, social wellbeing, national economic, budget, taxation, law.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Принцип макроекономічного регулювання визначений як припущення, що формує основу для створення соціальної та економічної політики і сталого розвитку.

А.Блангард стверджує, що принципи макроекономічного регулювання, можна розглядати як такі, що засновані на практичному досвіді у сфері державного управління і на досягненнях економічної науки [11]. Ми згодні

Таблиця 1. Припущення прогнозу на 2013–2015 роки

Припущення прогнозу на 2013–2015 роки
Зовнішні припущення
Зростання світового ВВП на рівні 5% у рік
Сприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура на товари традиційного українського експорту
Найбільшу роль для металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів відіграватиме зовнішній попит, розширення якого можливе за рахунок диверсифікації ринків. Зростання очікується завдяки переорієнтації на ринки Європи Близького Сходу та Північної Африки, а також збільшення обсягів споживання металопродукції на внутрішньому ринку. На зовнішній ринок працюватиме і значна кількість підприємств хімічної і нафтохімічної галузі. Прогнозується збільшення випуску мінеральних добрив, полімерних матеріалів і пластмас, лакофарбової продукції, миючих засобів, автомобільних шин, а також прискорення темпів зростання експорту хімічної продукції. Одночасно галузь продовжуватиме модернізацію виробництва з метою зменшення залежності від природного газу
Внутрішні припущення
Наближення фактичного ВВП до його потенційного значення за рахунок сукупної факторної продуктивності
Тарифна політика
Зростання тарифів на комунальні послуги для населення
Пристосування внутрішньої економіки до світових цін на енергоносії
Монетарна та валютна політика
Уряд зможе отримати зовнішнє фінансування на додаток до кредитів МВФ і Світового банку
Рекапіталізація приватних банків державою буде здійснена в обсязі не менш ніж 10 млрд грн., але не більше 20 млрд грн.
Відкриється доступ українських компаній до зовнішнього фінансування залишитись вкрай обмеженим як мінімум до кінця 2010 року
Іноземні банки будуть підтримувати свої дочірні структури в Україні
НБУ продовжить активно впливати на ситуацію на валютному ринку, як шляхом валютних інтервенцій, так і адміністративними методами
Також буде обмежувати рух капіталу і за необхідності обмежувати доступ до міжбанківського валютного ринку до відновлення стабільного притоку валюти
Відновлення довіри до банківської системи, очікується поступове збільшення депозитних вкладів, що надасть можливість розширити інвестиційні можливості банків
Скорочення банківських ставок за кредитами, що позитивно вплине на реальний сектор економіки
Соціальна політика
Випереджаюче зростання реальних доходів населення відносно ВВП
Забезпечення зайнятості населення та скорочення безробіття
Розширення кредитно-страхових засад фінансування витрат на отримання освіти, придбання житла
Поетапна заміну пільг, що виконують функцію соціальної підтримки вразливих верств населення, адресною соціальною допомогою – монетизація пільг
Фіскальна та боргова політика
Паритет між соціальною та інвестиційною політикою в межах бюджетних витрат
Відбудуватиметься концентрація бюджетних капітальних ресурсів на виконання пріоритетних інвестиційних програм, в тому числі витратків на розвиток підприємств обробної промисловості, житлово-комунального господарства, агропромислового комплексу
Ставки основних податків (ПДВ, податок на прибуток, прибутковий податок) залишаться без змін
Інвестиційна політика
Розширення інвестиційної діяльності буде пов'язано з необхідністю залучення товаровиробниками коштів для впровадження енергозберігаючих технологій, оновлення основних фондів та модернізацію і введення в дію нових технологій з метою виробництва конкурентоспроможної продукції, в умовах більш жорсткої конкуренції, чому сприятиме стимулююча державна інвестиційно-інноваційна політика та збільшення притоку іноземного капіталу
У 2013–2015 рр. концентрація ресурсів для реалізації пріоритетів наукового, науково-технічного та інноваційного розвитку, зокрема капітальних витратків бюджету, на створення інформаційно-комунікаційної, транспортної та комунальної інфраструктури

з цієї думкою, але вважаємо, що макроекономічне регулювання в Україні засноване на практичному досвіді радянського часу, який вже вичерпано, в той же час, ігноруючи ряд нових підходів до формування макроекономічної політики. В українській макроекономічній політиці є ситуаційні підходи, невідповідність деяких адміністративних дій і відсутність фундаментальних парадигм, які визначатимуть основну мету соціально-економічного розвитку в сучасних умовах.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Вивченню функціонування макроекономічної політики в Україні у своїх дослідженнях приділяла увагу багато українських вчених, наприклад, Міщенко В.І., Мельник П.В., Мороз А.М., Михайленко В.С., Базилевич В.Д., Клиновий Д.В. та ін. Однак залишається мало дослідженим питання подальшого спрямування макроекономічної політики в Україні. У галузях економіки і теорії державного управління проблеми макроекономічного регулювання в умовах глобальних змін у світовому господарстві та Україні та їх окремі аспекти досить повно відображені в працях таких відомих українських учених, як О.М.Алимов, Ю.С. Архангельський, Ю.М. Бажал, В.Д. Бакуменко, О.Г. Белорус, Л.К. Безчасний, В.Г. Бодров, П.П. Борщевський, А.І. Воротіна, В.М. Геєць, А.С. Гальчинський, В.І.Голіков, В.А. Голово, А.А. Гриценко, Б.В. Губський, С.І. Данилишин, С.Д. Дзюбик, С.І. Дорогунцов, П.С. Єщенко, А.О. Каніщенко, Б.Є. Кваснюк, Г.Н. Климко, В.І. Луговий, І.І. Лукінов, І.О. Лютій, І.Р. Михасюк, О.Г. Мордвінов, Г.І. Мо-

стовий, Н.Р. Нижник, Ю.В. Ніколенко, О.І. Осауленко, Ю.М. Пахомов, А.К. Покритан, В.М. Рижих, І.В. Розпутенко, А.П. Румянцев, С.І. Соколенко, В.О. Степаненко, А.С. Філіпенко, В.К. Черняк, А.А. Чухно, І.С. Ястремський.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Сьогодні в Україні загально визнано є об'єктивною необхідністю переходу до регульованого ринку, однак чітко не визначено форми, принципи й засоби державного регулювання. Мета цієї статті полягає у вивченні того, як принципи макроекономічного регулювання захищені законом України, у аналізі поглядів вітчизняних і зарубіжних вчених на принципах макроекономічного регулювання, які лягли в основу соціально-економічного розвитку. Економічну політику слід реалізовувати лише через державне регулювання економічних процесів в умовах ринкової економіки. Для цього Україна має великий арсенал випробуваних світовою та вітчизняною практикою економічних, правових та адміністративних важелів — ціни, податки, державний контракт, субсидії, субвенції та ін. Ефективність державного регулювання залежить від того, наскільки розумно й виважено використовуються ці важелі у процесі реалізації економічної політики.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Багато економічних проблем спричинені фундаментальними принципами макроекономічного регулюван-

Таблиця 2. Система резервування принципів макроекономічного регулювання законом України

Податковий кодекс		
	Принцип	Пояснення
1	Загальна тривалість оподаткування	Кожна людина зобов'язаний сплачувати податки і збори, що стягуються
2	Рівність усіх платників перед правом без будь-якої дискримінації	Забезпечення рівного ставлення до всіх платників податків, незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, володіння юридичної особи, громадянства фізичної особи та оригінальності капіталу
3	Неминучість	Неминучість відповідальності у разі порушення податкового законодавства
4	Презумпція законності	Презумпція законності дій платника податків, якщо закон або інші нормативні актами містять елементи, які можуть бути витлумачені по-різному до прав і зобов'язань платників податків і контролюючих органів, що дозволяє вирішити справу на користь обох частин
5	Фіскальна достатність	Введення податків, щоб бюджет був збалансованим
6	Соціальна справедливість	Впровадження податків відповідно зі швидкістю платоспроможності платників податків
7	Ефективне оподаткування	Податкові надходження повинні перевищувати витрати, призначені для стягнення
8	Нейтралітет оподаткування	Накладання податків, незалежно від конкурентоспроможності платника податків
9	Стабільність	Всі елементи податків не можуть бути змінені за шість місяців до початку нового бюджетного періоду. Податки не можуть бути змінені протягом бюджетного року
10	Однорідність і зручність при оплаті	Існують терміни для сплати податків, які враховують інтереси держави і платників податків
11	Єдиний підхід до призначення податків	Всі обов'язкові податки захищені законом
Бюджетний кодекс		
1	Єдність бюджетної системи	Бюджетна система України гарантує єдність законодавства, валютної системи, правил бюджетних витрат і доходів, класифікації бюджету, бухгалтерського обліку та фінансової звітності
2	Балансування	Бюджетні витрати повинні бути узгоджені з доходами за певний бюджетний період
3	Незалежність	Державний бюджет та місцеві бюджети є самостійними
4	Повнота	Всі витрати і доходи включаються до бюджету
5	Обґрунтування	Рамки бюджетного прогнозування макроекономічних показників і заплановані витрати і доходи, розраховані у відповідності з особливою методологією
6	Ефективність та результативність	При бюджетуванні, всі учасники повинні переслідувати цілі у відповідності з національними цінностями і завданнями інноваційного розвитку і звести до мінімуму бюджет, досягнення максимальних результатів
7	Субсидіарність	Витрати між центральним бюджетом та місцевими бюджетами розподіляються відповідно до максимальної близькості гарантованих державних послуг до кінцевого споживача
8	Цільове використання бюджетів	Бюджети використовуються тільки для завдань, визначених в якості бюджетних асигнувань і цілей
9	Справедливість і неупередженість	Існує справедливість у розподілі суспільного благополуччя серед територіальних громад та всіх громадян
10	Прозорість і відкритість	Місцева громада повинна бути поінформована про всі етапи бюджетного процесу
Закон України про «Державне Прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України»		
1	Цілісність	Надання взаємних стратегічних документів економічного і соціального розвитку України, а також окремих галузей і регіонів в коротко- і довгостроковій перспективі
2	Об'єктивність	Стратегічні документи розробляються з використанням даних Центрального статистичного органу, Центрального органу з економічних питань, інших центральних та місцевих органів влади та Національного банку України
3	Науковий підхід	Стратегічні документи мають наукову основу з використанням кращих закордонних практик в галузі прогнозування
4	Реклама	Стратегічні документи відкриті для членів громади
5	Незалежність	Місцевий уряд несе відповідальність за розробку і реалізацію стратегічних програм для своїх регіонів. Він забезпечує координацію всіх стратегічних програм
6	Рівність	Інтереси місцевого самоврядування та юридичних осіб повинні бути збалансовані
7	Домінування державних інтересів	Центральні органи влади і місцеві органи влади повинні розробити стратегічні програми для регіонів відповідно до загальної політики держави та її економічної безпеки

ня. В наукових роботах ще не висвітлена їх чітка деталізація. До ключових чинників сталого економічного розвитку, а тим більше макроекономічних зрушень, яких потребують країни під час суспільно-економічних трансформацій, належить ефективне державне регулювання економіки, яким потрібно називати цілеспрямований вплив, що здійснює держава у сфері управління економікою з метою надання економічним процесам певної спрямованості відповідно до цілей, завдань та інтересів країни. Практичні та теоретичні аспекти державного регулювання економіки України досліджуються чисельними науковими установами: Національним інститутом стратегічних досліджень, Міжнародним центром перспективних досліджень, Інститутом еволюційної економіки, Інститутом економіки та прогнозування НАН України, вищими навчальними закладами, фахівці яких вивчають і розвивають економічну теорію.

Іноземна література пропонує нам тлумачення фундаментальних проблем макроекономічного регулювання по результатам практичних досягнень. Таке регулювання розглядається як рішення кризової ситуації. Зок-

рема, Б.Сноудон стверджує, що базові принципи макроекономічного регулювання повинні включати ранні результати кризи, термінові рішення, адекватне реагування, повне використання ресурсів для подолання кризи [15]. Цей підхід є досить утилітарним; він унеможливує вирішення стратегічного завдання макроекономічного регулювання в довгостроковій перспективі.

Розвиток ситуації в економіці України 2010 року засвідчує перманентне наростання ризиків, пов'язаних з кризовими процесами [3, с. 30]. На вітчизняну економіку продовжують негативно впливати як стагнація світової економіки, так і макроекономічні та валютно-фінансові дисбаланси, які сформувалися в останньому кварталі 2008 року. В Україні чітко сформувався комплекс викликів, пов'язаних із:

- глибокою депресією основних секторів економіки, викликанною, насамперед, різким звуженням зовнішніх ринків збуту;

- втратою стабільності банківської системи через наростання кризи ліквідності в умовах відсутності дієвої політики підтримання останньої;

— нестабільністю курсу гривні у зв'язку з дисбалансом попиту та пропозиції на валютному ринку та високим рівнем девальваційних очікувань економічних суб'єктів;

— утрудненням фінансування бюджетних видатків через значно більше, ніж прогнозоване, падіння макроекономічних показників;

— постійною втратою дієвості політики держави через глибоку політичну кризу та розбалансування діяльності гілок законодавчої, виконавчої та монетарної влад.

Мають бути закладені основи для забезпечення подальшого стійкого розвитку економіки та спрямування інвестиційного вектору на зростання (табл. 1).

Дж. Боуман відносить до принципів макроекономічного регулювання право і обов'язок органів державної влади в самостійному збалансуванні своїх бюджетів, принцип ефективних бюджетних коштів та принцип збалансованого бюджету [12]. Національна наука традиційно стверджує, що основні принципи макроекономічного регулювання є принципами бюджетування і прогнозування фінансового впливу на економіку. Зокрема, це стверджували М. Азарова, В. Копилов, А. Воронов, В. Опарін, А. Лисяк та інші. Рівень законодавства, відповідно до сучасної наукової традиції, відносить принципи макроекономічного регулювання до Бюджетного кодексу України, до Податкового кодексу України та Закону України про "Державне Прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України" (табл. 2).

Вищевказані принципи макроекономічного регулювання є досить декларативними і теоретичними, хоча відображають сучасні погляди на управління соціальними та економічними процесами. Крім того, всі ці принципи призначені для забезпечення, ймовірно, найважливіших принципів макроекономічної політики в Україні — добробут населення від економічного зростання. Цей принцип декларується у багатьох нормативних актах. Зокрема, Стаття 11 Закону України "Основи внутрішньої і зовнішньої політики" передбачає, що однією з головних цілей державної політики є забезпечення добробуту людей для економічного розвитку та інтеграції України у світову економічну систему [6]. Враховуючи той факт, що в Україні є багато прихильників "соціальної людино-орієнтованої економіки", уряд піднімає питання про цілі і завдання державної політики для сприяння суспільному добробуту.

Американський дослідник Ді Нітто зазначає, що принцип суспільного добробуту включає в себе ряд політичних питань (заходів) для бідних і тих, хто на межі бідності, і небідних. Межі цієї політики є неясними. У широкому сенсі, ця політика включає в себе майже всю політику уряду — від оподаткування, забезпечення оборони країни і енергоефективності в галузі охорони здоров'я, житлової політики та програм соціальної допомоги. У вузькому сенсі, це державна політика, яка безпосередньо впливає на доходи фізичних осіб і послуг, а також можливість вразливих верств населення (пенсіонери, бідні, інваліди, хворі, і т.д.) [13]. Ці основні позиції розділяє американський філософ Д. Белл, який говорить: "Якщо індустріальне суспільство визначається кількістю товарів, що вказує на рівень життя, постіндустріальне суспільство, залежить від якості життя, яке вимірюється послугами — охорона здоров'я, освіта, відпочинок і розвиток мистецтва ... " [2, с. 52]. Це твердження стосується зміни поняття "соціально-економічний розвиток" на виключно "соціальний розвиток", який автоматично порушує фундаментальні принципи макроекономічної рівноваги. У свою чергу, П.Потапов підкреслює, що поліпшення добробуту населення оголошується українською політичною пріоритетністю, і відповідно до Є. Шуратівського і Є.Лібанова, соціально-економічна політика повинна бути заснована на трьох основних принципах: пріоритет питань соціаль-

ного захисту населення; підвищення ролі особистого доходу для задоволення соціальних, культурних і побутових потреб, усунення залежності; організація нового механізму фінансування соціальної сфери, тобто перехід від державного патерналізму до соціального партнерства.

Підхід до цього досить спірного питання знайшов Т. Фертиков, який свідчить, що засадами збалансованих компонентів соціально-економічного розвитку є:

— Розвиток гуманітарного сектора (охорона здоров'я, освіта, наука) та соціальної політики з розвитку інститутів та культурної інфраструктури.

— Реалізація державної релігійної політики.

— Соціальний розвиток (соціальні відносини, безпека, соціальне партнерство і соціальний діалог).

— Забезпечення соціальної безпеки (соціальний захист, соціальне страхування, соціальна допомога та соціальна робота).

С. Василюк висловив думку про те, що ж є квінтесенцією по відношенню до сучасних підходів макроекономічного регулювання, підкресливши, що будь-яке суспільство в світі складається з двох основних частин — економічної і соціальної. У той же час, економічне зростання і соціальний прогрес повинні розглядатися у взаємозв'язку і єдності. З одного боку, економіка створює умови для розвитку людського потенціалу та підвищення якості життя, з іншого — людина є найважливішим ресурсом зростання і соціального розвитку, ефективним чинником відтворення. Слід розуміти соціальну спрямованість економічної політики і підпорядкування цілей економічного зростання соціальному розвитку, завдання досягнення добробуту громадян. Цей підхід довели західні економісти. Зокрема, відповідно до принципів

Дж. Боумана, макроекономічне регулювання узгоджується з соціальною політикою та економічними реаліями. Економічне зростання зважають на основі стратегічних планів і підпорядкування інтересів окремих осіб. У той же час, загальні принципи макроекономічного регулювання повинні бути пов'язані з принципами планування соціально-економічного розвитку. Таким чином, відповідно до Статті 2 Закону України "Про державне стратегічне планування", вона заснована на принципах чесності, наукової обґрунтованості, прозорості, рівності та партнерства і т.д. [5]. На нашу думку, перелік принципів повинен бути доповнений принципом доцільності, принципом раціонального розподілу ресурсів і принципом пріоритету у відповідності зі стратегічними напрямками соціально-економічного розвитку, враховуючи поточну економічну ситуацію. Дотримання та систематичне здійснення всіх принципів дозволить здійснити збалансований підхід до вирішення соціальних та економічних проблем, сприяти формуванню сучасної системи макроекономічного регулювання, соціальних і економічних процесів в Україні.

ВИСНОВКИ ТА ПОДАЛЬШІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Принципи макроекономічного управління є фундаментальними. Наукові положення в основному захищені законом, відповідно до якого працює система державного регулювання. Аналіз існуючої системи макроекономічного регулювання показує, що її принципи мають теоретичний характер (принцип науки, принцип об'єктивності, принцип цілісності, і т.д.). У той же час, фіскальний характер пов'язаний з такими принципами макроекономічного управління: фінансової достатності, універсальності та ефективності оподаткування ним. Соціально орієнтовані принципи: принцип відкритості та прозорості, справедливості та неупередженості принципів, принцип рівності. Вони запобігають будь-яким актам податкової дискримінації, є підставою до єдиного підходу створення податків і зборів, однорідності і простоти сплати. Сучасні тенденції соціально-економічної системи держави вказують на необхідність зміни-

ти підхід до макроекономічної політики, з метою забезпечення стійкості в поведінці макроекономічної системи. Тільки прагматичний підхід до вирішення проблем соціально-економічного розвитку України, реалізація стратегічних напрямів розвитку через фокус на людину і системи реалізації всіх принципів, дозволить збалансований підхід до вирішення соціальних та економічних проблем, та забезпечення сталого соціально-економічного розвитку України.

Література:

1. Азаров М., Копилов В., Воронова Л. Науково-практичний коментар до Бюджетного Кодексу України / М. Азаров, В. Копилов, Л. Воронова. — К.: НДФІ, 2006. — 37 с.
2. Белл Д. Культурні суперечності капіталізму. — К.: 1996. — С. 50—54.
3. Бланчард О. Макроекономіка / О. Бланчард // Нью-Джерсі: Видавнича компанія "Прентіс-Хол", 2007.
4. Боуман Ж. Принципи макроекономіки / Ж. Боуман. — Колумбія: Меріленд, 2011.
5. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 N 2456-VI [online] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17>
6. Василюк С. Етапи, принципи та фактори соціально-економічного розвитку персоналу підприємств залізничного транспорту. Вісник економіки транспорту і промисловості / С. Василюк. — К.: 2011. — С. 265—272.
7. Ді Нітто Д.М. Соціальне забезпечення: Політика та державна політика / Нітто Ді. — Бостон, 2003.
8. Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України" від 23.03.2000 N 1602-III [online] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
9. Закон України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики" від 1.07.2010 N 2411-VI [online] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
10. Лисяк Л. Принципи бюджетної системи у контексті нового Бюджетного Кодексу України / Л. Лисяк // Вісник економічної науки України. — К.: 2011. — С. 72—79.
11. Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти) / В. Опарін. — К.: КНЕУ, 2005. — 105 с.
12. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 N 2755-VI [online] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17>
13. Потапов П. Соціальний добробут: сутність поняття у контексті сучасних теоретичних підходів [online] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/tppd/2011_8/zmist/R_2/16Potapov.pdf
14. Сноудон Б. Сучасна Макроекономіка: її походження, розвиток і сучасний стан / Б. Сноудон. — Лондон, 2005.

References:

1. Azarov, M. Kopylov, V. and Voronova, L. (2006), Naukovo-praktychnyi komentar do Biudzhethnoho Kodeksu Ukrainy. K.: NDFI.
2. Bell, D. (1996), Kulturni superechnosti kapitalizmu. Kyiv: Lybid.
3. Blanchard, O. (2007), Macroeconomics. New Jersey: Prentice-Hall Publishing Company.
4. Bowman, J. (2011), Principles of Macroeconomics — free fully comprehensive Principles of Microeconomics and Macroeconomics texts. Columbia: Maryland.
5. Biudzhethniy Kodeks Ukrainy vid 08.07. 2010 roku N 2456-VI [online] Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17> [Accessed 03 August 2014].

6. Vasyliuk, S. (2011), Etapy, pryntsyipy ta factory sotsialno-ekonomichnoho rozvytku personalu pidpryemstv zaliznychnoho transportu. Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti, (33), pp. 265—272.

7. DiNitto, D.M. (2003), Social Welfare: Politics and Public Policy. Boston: Pearson Education.

8. Zakon Ukrainy "Pro derzhavne prohnozuvannia ta rozroblennia proham ekonomichnoho i sotsialnoho rozvytku Ukrainy" vid 23.03. 2000 roku N 1602-III [online] Available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1602-14> [Accessed 04 August 2014].

9. Zakon Ukrainy "Pro zasady vnutrishnoi i zovnishnoi polityky" vid 1.07. 2010 roku N 2411-VI [online] Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> [Accessed 04 August 2014].

10. Lysiak, L. (2011), Pryntsyipy biudzhethnoi systemy u konteksti novoho Biudzhethnoho kodeksu Ukrainy. Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy, (1), pp. 72—79.

11. Oparin, V. (2005), Finansova sistema Ukrainy (teoretyko-metodolohichni aspekty). K.: KNEU.

12. Podatkovui Kodeks Ukrainy vid 02.12. 2010 roku N 2755-VI [online] Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17> [Accessed 03 August 2014].

13. Potapov, P. (n.a.), Sotsialnyi dobrobut: sutnist poniattia u konteksti suchasnykh teoretychnykh pidkhodiv [online] Available at: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/tppd/2011_8/zmist/R_2/16Potapov.pdf [Accessed 04 August 2014].

14. Snowdon, B. (2005), Vane Modern Macroeconomics: its origins, development and current state. London: Edward Elgar Publishing.

Стаття надійшла до редакції 04.11.2015 р.

ІНВЕСТИЦІЇ. ПРАКТИКА ТА ДОСВІД

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з питань

- ЕКОНОМІКИ
- ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

(постанова президії ВАК України № 1-05/2 від 27 травня 2009 р.)

**ЖУРНАЛ
ВИХОДИТЬ
24 РАЗИ
НА РІК**

www.investplan.com.ua

Тел: (044) 223 26 28, 537 14 33, 537 14 32
Тел/факс: (044) 458 10 73
E-mail: economy_2008@ukr.net